
NO FIXED
ADDRESS

ธรณีประตู 7

ไม่มีที่อยู่ถาวร

มีช่วงเวลาหนึ่งในชีวิตของคนบางคน ที่ภูมิศาสตร์หยุดเป็นเพียงแผนที่และกลายเป็นประสบการณ์

จนถึงวันนั้น โลกมีอยู่ในหนังสือ

ในภาพถ่าย

ในเรื่องเล่าของคนอื่น

ในรายการข่าว

แล้วจู่ ๆ มันก็หยุดเป็นข่าวชิ้นหนึ่ง และกลายเป็นเส้นทางที่ต้องเดินทางไป

สำหรับผมมันเกิดขึ้นอย่างช้า ๆ

ไม่มีเช้าวันพิเศษใด ๆ

ไม่มีโทรศัพท์สายมหากาพย์ใด ๆ

ไม่มีการประกาศใดที่สามารถแบ่งชีวิตออกเป็นก่อนและหลัง

มีเพียงประตูบานหนึ่งที่เปิดออก

และเบื้องหลังประตูบานนั้นคือโลก

เมื่อคุณจากสถานที่ที่คุณเติบโตขึ้นมา สิ่งแรกที่คุณสูญเสียคือภาพลวงตาที่ว่าวิถีชีวิตของคุณคือวิถีชีวิตตามธรรมชาติ

มันเป็นความตกตะลึงที่ดีต่อเรา

จนถึงช่วงเวลานั้น คุณเชื่อว่าสิ่งที่คุณเห็นรอบตัวคือความปกติ

แล้วคุณก็ไปถึงที่อื่น

และคุณค้นพบว่ามีความปกติแบบอื่นอยู่ด้วย

จังหวะแบบอื่น

คุณค่าแบบอื่น

ความกลัวแบบอื่น

ความหวังแบบอื่น

และทั้งหมดล้วนมีศักดิ์ศรีเท่าเทียมกับของคุณ

ในตอนแรก ผมเฝ้าสังเกต

ผมฟัง

ผมพยายามทำความเข้าใจ

ทุกประเทศดูเหมือนจะบอกเล่าเรื่องราวความเป็นมนุษย์แบบเดียวกันในเวอร์ชันที่แตกต่างกัน

ภาษาเปลี่ยนไป

ใบหน้าเปลี่ยนไป

ธรรมเนียมเปลี่ยนไป

แต่คำถามยังคงเหมือนเดิมอย่างน่าประหลาดใจ

คุณสร้างครอบครัวอย่างไร?

คุณทำอย่างไรให้ได้รับความเคารพ?

คุณปกป้องสิ่งที่คุณรักอย่างไร?

คุณเผชิญหน้ากับอนาคตอย่างไร?

ทุกครั้ง คำถามแตกต่างกันเพียงสำเนียงเท่านั้น

ไม่เคยแตกต่างในเนื้อแท้

ผมจำความรู้สึกอัศจรรย์ใจที่ผมมีเมื่อก้าวเข้าสู่เมืองต่าง ๆ ที่จนถึงวันก่อนหน้านั้นมีอยู่แค่บนกระดาษได้

สนามบิน

สถานี

โรงแรม

ห้องประชุม

ร้านอาหาร

ถนน

สถานที่ไร้ชื่อที่กลายเป็นบทต่าง ๆ ในชีวิตของผม

หลายคนคิดว่าการเดินทางหมายถึงการเคลื่อนที่

มันไม่จริง

การเดินทางหมายถึงการเปลี่ยนมุมมอง

คุณอาจข้ามทวีปทั้งทวีปโดยไม่ได้เรียนรู้อะไรเลย

หรือคุณอาจข้ามถนนเพียงสายเดียวแล้วออกมาเป็นคนที่เปลี่ยนไป

ขึ้นอยู่กับดวงตาที่คุณใช้มอง

เป็นเวลาหลายปีที่ผมคิดว่าผมคือผู้ที่เฝ้าสังเกตโลก

แล้วผมก็ค้นพบว่าโลกต่างหากที่กำลังเฝ้าสังเกตผม

ทุกวัฒนธรรมทำหน้าที่เหมือนกระจกเงา

มันสะท้อนภาพที่แตกต่างของสิ่งที่คุณเป็นกลับคืนมาให้คุณ

ในบางประเทศ ผมเรียนรู้ความอดทน

ในประเทศอื่น การปรับตัว

ในประเทศอื่นอีก วินัย

ทุกสถานที่ยื่นบทเรียนให้ผม บทเรียนที่ผมไม่รู้มาก่อนว่าต้องเรียน

และทุกครั้งมันทิ้งบางสิ่งไว้ในตัวผม บางสิ่งที่ไม่เคยมีมาก่อน

เมื่อคุณใช้ชีวิตในต่างประเทศเป็นเวลานาน สิ่งที่น่าประหลาดอย่างหนึ่งจะเกิดขึ้น

คำว่า “บ้าน” เปลี่ยนความหมาย

มันไม่ตรงกับที่อยู่ใดอีกต่อไป

มันไม่ตรงกับเมืองใดอีกต่อไป

บางครั้งมันไม่ตรงกับประเทศใดด้วยซ้ำ

มันกลายเป็นสิ่งที่เคลื่อนที่ได้มากขึ้น

ลึกซึ้งขึ้น

ยากที่จะนิยามมากขึ้น

บ้านกลายเป็นสิ่งที่คุณสามารถพกพาไปกับคุณได้

หลักการ

ความทรงจำ

ผู้คนที่คุณรัก

เรื่องราวที่คุณยังคงเล่าต่อไป

ทุกสิ่งที่เหลือเปลี่ยนแปลงได้

ผมใช้ชีวิตในประเทศต่าง ๆ นานพอที่จะเข้าใจความจริงง่าย ๆ ข้อหนึ่ง

ในสิ่งที่พวกเขากลัวนั้น มนุษย์คล้ายคลึงกันยิ่งกว่าสิ่งใด

พวกเขากลัวการถูกลืม

พวกเขากลัวการสูญเสียคนที่พวกเขารัก

พวกเขากลัวความล้มเหลว

พวกเขากลัวความเจ็บปวด

พวกเขากลัวกาลเวลา

การดำรงอยู่ของเราส่วนใหญ่ถูกสร้างขึ้นบนความกลัวสากลเหล่านี้

และตรงนั้นเองที่การเชื่อมโยงที่แท้จริงที่สุดก็ถือกำเนิดขึ้นด้วย

ไม่ใช่ในความแตกต่าง

แต่ในความเปราะบางร่วมกัน

ทุกครั้งที่ผมย้ายประเทศ ผมทิ้งบางสิ่งไว้

เพื่อน

ความเคยชิน

ความแน่นอน

ทุกครั้งผมได้รับบางสิ่งอื่นมา

มุมมองใหม่

ความสัมพันธ์ใหม่

คำถามใหม่

ผลสรุปสุดท้ายไม่เคยเป็นเรื่องทางเศรษฐกิจ

มันเป็นเรื่องของความเป็นมนุษย์

ยิ่งปีผ่านไปเท่าไร ผมก็ยิ่งเข้าใจว่าประสบการณ์ระหว่างประเทศไม่ได้อยู่ที่การสะสมตราประทับบนหนังสือเดินทาง

มันอยู่ที่การขยายพรมแดนภายใน

อยู่ที่การเป็นคนแข็งกระด้างน้อยลง

มั่นใจในความแน่นอนของตัวเองน้อยลง

อยากรู้อยากเห็นมากขึ้น

เต็มใจรับฟังมากขึ้น

โลกมักให้รางวัลแก่คนที่พูด

แต่ชีวิตกลับให้รางวัลแก่คนที่รู้จักฟัง

และการรับฟังวัฒนธรรมที่แตกต่างคือหนึ่งในรูปแบบการศึกษาที่ได้ผลที่สุดเท่าที่มีอยู่

ถึงจุดหนึ่ง ผมเลิกนับประเทศ

ผมเลิกนับเที่ยวบิน

ผมเลิกนับไมล์ที่เดินทางมา

ผมเข้าใจว่าระยะทางที่สำคัญที่สุดไม่ใช่ระยะทางทางภูมิศาสตร์

แต่คือระยะทางในความคิด

ระยะทางที่คั่นอคติออกจากความเข้าใจ

ความไม่รู้ออกจากความรู้

ความกลัวออกจากความไว้วางใจ

ทุกประสบการณ์ช่วยให้ผมลดระยะนั้นลง

จนกระทั่งมันทำให้ผมเข้าใจบางสิ่งที่ผมไม่ได้คาดคิดไว้

โลกไม่ได้เปลี่ยนแปลงแค่รอบตัวผม

มันกำลังเปลี่ยนแปลงภายในตัวผม

คนที่จากไปเมื่อหลายปีก่อนไม่มีอยู่อีกต่อไป

ในที่ของเขาคือใครบางคนที่เรียนรู้ที่จะมองสิ่งต่าง ๆ จากมุมที่แตกต่างกัน

ใครบางคนที่สนใจการเป็นฝ่ายถูกน้อยลง และสนใจการทำความเข้าใจมากขึ้น

ใครบางคนที่ถูกดึงดูดด้วยความแตกต่างน้อยลง และใส่ใจความคล้ายคลึงมากขึ้น

ท้ายที่สุด ผมเข้าใจว่าการเปลี่ยนแปลงที่ยิ่งใหญ่ที่สุดไม่ใช่การย้ายจากประเทศหนึ่งไปอีกประเทศหนึ่ง

แต่คือการย้ายจากมุมมองที่แคบไปสู่มุมมองที่กว้างขึ้น

ราวกับว่าที่อยู่ภายในของผมได้เปลี่ยนไป

ตลอดกาล

ด้วยเหตุนี้ ธรณีประตูนี้จึงไม่ได้พูดถึงประเทศ

มันไม่ได้พูดถึงแผนที่

มันไม่ได้พูดถึงพรมแดน

มันพูดถึงการแปรเปลี่ยน

เพราะจะมีช่วงเวลาหนึ่งมาถึง เมื่อโลกไม่ได้เปลี่ยนแค่ภูมิศาสตร์

มันเปลี่ยนความหมาย

และเมื่อสิ่งนั้นเกิดขึ้น คุณไม่ได้เป็นฝ่ายแสวงหาโลกอีกต่อไป

แต่โลกต่างหากที่เริ่มมีชีวิตอยู่ภายในตัวคุณ

โลกได้เปลี่ยนที่อยู่

และที่อยู่ใหม่นั้นก็คือตัวผมเอง